

B.A. (Part-III) (CBCS Pattern) Semester-V
BA25B-2 - Marathi Literature (Optional)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/25/13019

Max. Marks : 80

-
1. प्राचीन महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक व धार्मिक जीवनाची ओळख करून द्या. 16

किंवा

संत ज्ञानेश्वरांच्या वाङ्मय निर्मितीचा आढावा घ्या.

2. 'तुका झालासे कळस' ही बहिणाबाईची उक्ती तुकारामाच्या बाबतीत सार्थ आहे, या विधानाची चर्चा करा. 16

किंवा

'बखर' या शब्दाचा अर्थ स्पष्ट करून 'बखर' वाङ्मयाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये सांगा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. 16

गट – 'अ'

क) 'मुकुंदराज यांच्या 'विवेकसिंधू' या ग्रंथाविषयी माहिती लिहा.

ख) नामयाची वाणी अमृतापी खाणी' या विधानाची चर्चा करा.

ग) रघुनाथ पंडित यांची माहिती लिहा.

घ) पोवाड्यातील ऐतिहासिकता थोडक्यात स्पष्ट करा.

किंवा

गट – 'आ'

च) संत सावता माळी यांच्या अभंगाची चर्चा करा.

छ) संत चोखामेळ्याने आपल्या उपेक्षेचे दुःख कशा प्रकारे प्रकट केले आहे?

ज) समन्वयकर एकनाथ चे व्यक्तिचित्र रेखाटा.

झ) पंडिती कवितेची वैशिष्ट्ये कोणती?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

16

गट – 'क'

- त) बखर म्हणजे काय?
- थ) 'आज्ञापत्र' वर टीप लिहा.
- द) 'रसमिस्वती' म्हणजे काय?
- ध) स्थायीभाव म्हणजे काय? थोडक्यात लिहा.

किंवा

गट – 'ख'

- प) मराठीतील आद्य चरित्रग्रंथ म्हणून 'लीळाचरित्रा' चे महत्व लिहा.
- फ) जनाबाईंच्या अभंगातून व्यक्त होणाऱ्या स्त्रीभावना.
- ब) 'पुनःप्रत्यय' ही उपपत्ती स्पष्ट करा.
- भ) क्रीडानंदक्षची उत्पत्ती समजावून सांगा.

5. पुढील सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

16

- 1) 'महाराष्ट्र देशभाषा मराठी' यावर टीप लिहा.
- 2) लावणीतील श्रृंगारस अधोरेखित करा.
- 3) 'पुनःप्रत्यय' ची उपत्ती स्पष्ट करा.
- 4) 'अप्रधानता' या रसविघनावर टीप लिहा.

*****